

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/166/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912208740
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6912208740.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., Údernícka č. 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., Údernícka č. 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným 1/ Q. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. W., Dr. V. D. XXX/X, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom v Lučenci, J. Kráľa č. 5/A, 2/ J. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. W., Dr. V. D. XXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. legionárov č. 5, Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom v Lučenci, J. Kráľa č. 5/A, o zaplatenie 2.885,48 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote č. k. 7C/37/2012 - 83, zo dňa 12. 02. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol a žalobcu zaviazal k povinnosti zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 493,- Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok prvostupňový súd odôvodnil tým, že žalobu zamietol z dôvodu premlčania práva žalobcu na zaplatenie žalovanej čiastky. Odo dňa, keď žalobca mohol vykonať právo po prvýkrát, uplynula trojročná premlčacia lehota. Súd zistil, že splatnosť dlhu nastala dňa 20. 11. 2007, pričom žaloba na súde bola podaná dňa 02. 07. 2012. Vychádzajúc z tvrdení žalobcu a ním predložených listinných dôkazov (príloha č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 03. 2011, kde je uvedený počet dní omeškania 1220) bola preukázaná právna skutočnosť premlčania. Vedľajším účastníkom na strane žalovaných bola vznesená námietka premlčania dlhu, na ktorú bol súd povinný prihliadať. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nebol daný dôvod na vykonanie ďalšieho dokazovania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a žiadal ho zmeniť tak, že odvolací súd vyhovie jeho návrhu voči odporcovi 1/ v plnom rozsahu, resp. v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsudok zruší a vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil voči odporcovi 1/ a vedľajšiemu účastníkovi (spoločne a nerozdielne) trovy konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní. V odvolaní poukázal okrem iného na tú skutočnosť, že záväzok, ktorý žalovaný 1/ uznal, v čase podpisu dohody nebol premlčaný. Poukázal na ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 558 Občianskeho zákonníka. Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že splatnosť pohľadávky nastala dňa 20. 11. 2007. Žalobca nevie, na základe akej skutočnosti súd dospel k tomuto záveru, nakoľko ukončenie zmluvy, ani predčasnú splatnosť úveru žalobca v konaní nepreukázal. Žalobca však poukazuje na konečnú splatnosť úveru uvedenú v zmluve dňa 20. 10. 2009, z čoho je zrejmé, že ku dňu podpisu „Dohody“ pohľadávka žalobcu nebola premlčaná, čím nastali účinky ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka, a to, že záväzok uznaný žalovaným čo do dôvodu a výšky v čase uznania trval. V danom prípade podpisom „Dohody“ došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu žalovaným 1/, kedy nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Žalobca má za to, že daným prístupom súdu dochádza k popretiu procesnej zásady rovnosti účastníkov a k neprimeranej ochrane

spotrebiteľa vedúcej k úplnému zbaveniu zodpovednosti spotrebiteľa za plnenie svojich povinností, ktoré mu zo záväzkového vzťahu vyplývajú. Konanie žalovaného 1/ nemožno považovať za morálne a čestné, preto nemožno súhlasiť s tým, resp. je absurdné, aby takému konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana. Predmetnou „Dohodou“ dochádza k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, ktorá spočíva v tom, že žalovanému je umožnené splácať záväzok v splátkach. Dochádza teda k zmene v spôsobe plnenia záväzku. Navrhovateľ ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa v zmysle spotrebiteľskej úpravy. Z uvedeného potom vyplýva, že uzavretie „Dohody“ o tom, že žalovaný uznáva svoj záväzok nemohlo byť žalovanému vnútené ako neprijateľná podmienka v spotrebiteľskej zmluve a na dohodu sa nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Nesúhlasil s tým, aby bol zaviazaný ako žalobca na úhradu trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka z dôvodu, že vedľajší účastník (Združenie na ochranu spotrebiteľa) musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie. Majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z.. Poukázal na rôzne rozhodnutia krajských súdov ohľadom nepriznávania trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Má za to, že sa jedná o neúčelné trovy konania. Združenie žalovaného v konaní nezastupuje. Z uvedeného dôvodu nemožno argumentovať vyššie uvedeným ustanovením, nakoľko to priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci.

K odvolaniu žalobcu podal vyjadrenie vedľajší účastník kde uviedol, že navrhuje rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 119,02 Eur. Je toho názoru, že žalobcom predložená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku predstavuje formulár, ktorý vopred pripravil žalobca ako veriteľ pre žalovaného spotrebiteľa ako dlžníka, prípadne osobu prístupujúcu k záväzku, a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah. Právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s. v právnom postavení dodávateľa uzatvoril so žalovanými spotrebiteľmi zmluvu o úvere zo dňa 25. 10. 2004. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je vo vzťahu k hlavnej spotrebiteľskej zmluve akcesorickým právnym úkonom, ktorý bezpochyby v rámci predmetu svojho podnikania uzatvára žalobca v právnom postavení dodávateľa s dlžníkom v postavení spotrebiteľa. Žalobca je pri uzatváraní dohody bez akýchkoľvek pochybností v postavení dodávateľa, a preto zastáva vedľajší účastník názor, že súd musí podrobiť každú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú žalobca uzatvára kontrole v zmysle § 153 ods. 3 O. s. p. pri náležitej aplikácii spotrebiteľských predpisov. Dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ich právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Ako neprijateľné, sú obe zmluvné podmienky obsiahnuté vo formulári dohody absolútne neplatné. Poukázal na ustanovenie § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. s tým, že má za to, že uzatvorenie dohody je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko neboli dodržané pri uzatváraní dohody princípy dobromyseľnosti, čestnosti a žalobcom boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť predĺženie premlčacej doby. Predĺženie premlčacej doby žalobcovi umožňuje účelové kapitalizovanie pohľadávky nárastom príslušenstva v dôsledku plynutia času, spôsobí, že drvivá väčšina priemerných spotrebiteľov v čase uplatnenia pohľadávky na súde nedisponuje prvotnými dokumentmi o uplatnenej pohľadávke. Predĺženie premlčacej doby žalobca odvodzuje s poukazom na ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka, čím chce súčasne žalobca získať výhodu právnej domnienky existencie dlhu v čase uznania a uľahčiť si tak pozíciu v súdnom spore tým, že nemusí preukazovať vznik dlhu a jeho výšku v čase uznania. Návrh na uzatvorenie formulára dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku nikdy nevychádza od spotrebiteľa, napriek tomu, že žalobca sa snaží tvrdiť opak. Žalobca prostredníctvom siete svojich dílerov, zamestnancov a splnomocnencov navštevuje alebo telefonicky, resp. e-mailom kontaktuje dlžníkov, ručiteľov a ich rodinných príslušníkov s tým, že osloveným osobám je ponúkaný splátkový kalendár, ktorý má im alebo ich rodinným príslušníkom pomôcť vyhnúť sa exekučnému vymáhaniu. V skutočnosti sa takýmto osobám predkladá pod zámienkou uzavretia splátkového kalendára dohoda o uznaní a splácaní dlhu, ktorej významu a zamýšľaným právnym dôsledkom oslovené osoby nerozumejú. Pracovníci a splnomocnenci žalobcu si vynucujú stretnutie s odporcami často s rôznymi zámienkami a vymyslenými zdôvodneniami, ako napríklad označovaním sa za zamestnancov exekútorskeho úradu, na čo im oslovené osoby (dlžníci a ich rodinní príslušníci) spravidla bez problémov v strese otvárajú dvere a podpisujú predložené formuláre, keď následne zistia, že vlastne nejde o exekútora, ale stačí podpísať iba nejaký papier a nikto im hneď nejde siahať na ich majetok. Z obdobných konaní toho istého žalobcu majú vedomosť, že žalovaní spotrebiteľia vo viacerých prípadoch popierali autentickosť podpisu a uvádzali, že na formulárovej dohode nie je ich

podpis. Spotrebiteľ chcel splátky, avšak musel podpísať celý formulár, pričom ani len netušil význam toho, čo podpisuje. Jedná sa o nekalé obchodné praktiky, ktoré posudzuje najmä podľa § 8 ods. 1 Zákona o spotrebiteľoch. Dohoda, ako právny úkon, je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná. Pokiaľ sa týka trov konania mal za to, že súd pri priznaní trov vedľajšieho účastníka postupoval v súlade s legislatívou Európskej únie, judikatúrou Súdneho dvora EÚ, v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou, ustálenou súdnou praxou a slovenskou právnou teóriou. V tomto smere poukázal na rôzne rozhodnutia krajských súdov, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania za podanie vyjadrenia k odvolaniu vo výške 119,02 Eur. Dňa 14. 11. 2013 došlo Krajskému súd v Banskej Bystrici doplnenie vyjadrenia žalovaného a vedľajšieho účastníka k odvolaniu, v ktorom okrem iného uviedol, že podľa § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (účinný od 31. 12. 1992 do 30. 06. 2007), na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, použijú sa primerane ustanovenia Občianskeho zákonníka. Teória absolútneho obchodu pri posudzovaní úverových vzťahov, tak musí ustúpiť špeciálnej záväznej spotrebiteľskej právnej úprave, ktorá má svoj základ v Smernici Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorej výklad vo svojich rozhodnutiach prináša a upresňuje Európsky súdny dvor. Dňom 01. 05. 2004, t. j. dňom vstupu SR do EÚ sa stali na území SR záväznými právne akty EÚ vrátane aj zmienenej Smernice Rady 93/13/EHS. Mnohé (podľa názvu) úverové zmluvy, hoci sú tak označované a sú vyhotovované hoci aj bankami dnes už nemožno považovať za konsenzuálne kontrakty v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Každý právny úkon je vždy potrebné posudzovať podľa jeho obsahu a nie iba podľa toho, ako je označený. Vedľajší účastník má teda za to, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere bez ohľadu na formu a typ spotrebiteľského úveru sa vždy spravuje špeciálnymi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a podporne Občianskym zákonníkom.

Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec prejednal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a podľa ods. 2 mu vec vracia na ďalšie konanie.

Preskúmaním napadnutého rozsudku okresného súdu odvolací súd zistil, že predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s. Bratislava ako veriteľ so žalovanými 1/ a 2/ ako dlžníkmi uzavrel zmluvu o splátkovom úvere č. 0381 483 623 podľa § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Zmluvné strany si v článku V. bod 4 súčasne dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka. Uvedenú zmluvu vzhľadom na jej predmet a ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy bolo potrebné považovať za zmluvu podliehajúcu režimu Obchodného zákonníka, ktorá napriek povahe tzv. absolútneho obchodu bola zmluvou typovou podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, preto je súd v zmysle Smernice Rady ES 93/13/EHS z 05. 04. 1993 oprávnený ex offo skúmať, či pri uplatňovaní nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy nedochádza k porušovaniu predpisov európskeho a vnútroštátneho práva o ochrane spotrebiteľa.

Okresný súd potom nepostupoval správne, keď premlčanie posudzoval v danom prípade podľa Občianskeho zákonníka. Vzťah medzi Občianskym zákonníkom a Obchodným zákonníkom má povahu vzťahu všeobecného právneho predpisu (lex generalis) a osobitného právneho predpisu (lex specialis). Inštitút premlčania je komplexne upravený v Obchodnom zákonníku (§ 387 až 408), preto pri zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka (tak ako v tomto prípade) je potrebné na posúdenie premlčania aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka. Úprava premlčania nie je otázkou, ktorá smeruje k ochrane spotrebiteľa. Odišne ustanovená dĺžka premlčacej doby v Občianskom a Obchodnom zákonníku je len výsledkom rozdielnych legislatívnych procesov, z ktorých však žiadny nesmeruje k ochrane slabšej zmluvnej strany (spotrebiteľa). Premlčanie pôsobí voči obojstranným stranám rovnako. Z komplexnej úpravy premlčania obsiahnutej tak v Občianskom ako aj v Obchodnom zákonníku nemožno len niektoré ustanovenia považovať za výhodnejšie pre spotrebiteľa. Ak by súd prijal argument, že pre spotrebiteľa je výhodnejšia právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku, pretože tam upravená všeobecná premlčacia doba je oproti všeobecnej premlčacej dobe upravenej v Obchodnom zákonníku kratšia, mohlo by ísť o výhodu spotrebiteľa len v tom prípade, keď je spotrebiteľ v postavení dlžníka. Keby bol spotrebiteľ v postavení veriteľa, potom by logicky kratšia

premlčacia doba jeho výhodou nebola. V zmysle článku 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, za ustanovenia smerujúce k ochrane spotrebiteľa treba považovať také, ktoré chránia slabšiu zmluvnú stranu proti silnejšej, t. j. také, ktoré upravujú vzťah dvoch subjektov vo výrazne nerovnovážnom postavení. Musí ísť teda o také ustanovenia, ktoré boli prijaté priamo na ochranu spotrebiteľa alebo ustanovenia, ktorých charakter je taký, že zámerným spôsobom chránia slabšiu zmluvnú stranu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 25. 02. 2010 sp. zn. 32Cdo/3337/2010). Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ Obchodný zákonník v ustanovení § 387 až 408 obsahuje kogentnú a ucelenú úpravu premlčania, tak na vzťahy vymedzené v ustanovení § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka (podľa posledného znenia Obchodného zákonníka § 261 ods. 6, písm. d/) je potrebné na posúdenie premlčania uplatnených nárokov aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože právna úprava premlčania obsiahnutá v Občianskom zákonníku nebola prijatá za účelom ochrany spotrebiteľa.

Dátum mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru, od ktorej by mal súd počítat' plynutie premlčacej lehoty v konaní, nebol zistený. Nesprávne potom prvostupňový súd počítal plynutie premlčacej lehoty, a to jednak podľa Občianskeho zákonníka, ako aj voľnou úvahou súdu podľa počtu dní omeškania (1220 dní). Uvedenú skutočnosť správne namietal aj žalobca v podanom odvolaní s tým, že v konaní nepreukázal mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru. V ďalšom potom bude úlohou prvostupňového súdu zamerať dokazovanie na túto skutočnosť, pretože dôsledkom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru bol vznik práva veriteľa požadovať od dlžníka vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov v zmysle § 504 Obchodného zákonníka. Od tej doby začala plynúť štvorročná premlčacia doba podľa § 397 Obchodného zákonníka. V čase uznania záväzku dlžník nemusí mať vedomosť o tom, že právo je premlčané, aj tak nastanú účinky uznania záväzku. Nesprávne potom prvostupňový súd poukazoval na ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka.

Prvostupňový súd zistí, z akého dôvodu „Dohodu“ podpísala len žalovaná 1/, keď zmluva o splátkovom úvere bola podpísaná s obidvomi žalovanými a v tomto smere vyhodnotí uvedený právny úkon.

Vzhľadom na uvedené nedostatky zo strany okresného súdu a nesprávne právne posúdenie veci, ako aj na tú skutočnosť, že okresný súd nemal preukázané, kedy nastala mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru, od ktorej mohol počítat' premlčanie, musel odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vráca na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní sa okresný súd bude opätovne zaoberať posúdením uznania dlhu zo strany žalovanej 1/, zistením mimoriadnej splatnosti poskytnutého úveru, ako aj vznesenou námietkou premlčania, ktorú posúdi podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Rozsudok okresného súdu musí obsahovať pritom aj výrok o trovách konania žalovaných 1/ a 2 a nielen vedľajšieho účastníka, pokiaľ okresný súd žalobe žalobcu nevyhovie.

V novom rozhodnutí okresný súd rozhodne aj o náhrade trov celého konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.). Vo veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.